

VOORWOORD	V
INHOUDSTAFEL	VII
THEMA 1	1
RECHT EN RECHTSWETENSCHAP	1
1. OPZET EN DOELSTELLINGEN VAN DIT BOEK	3
2. WAT IS RECHT?	5
A. Recht is een rationeel opgebouwd geheel	6
B. Van begrippen, normen en instellingen	7
C. Met de bedoeling de maatschappij te ordenen door regels	8
D. Waaraan van overheidswege sancties kleven	8
E. Recht en rechtsstelsels	9
3. RECHT – RECHTVAARDIGHEID – RECHTSWETENSCHAP – RECHTS- PRAKTIJK – RECHTSBEDELING	10
4. ÉÉN RECHT OF PUBLIEKRECHT EN PRIVAATRECHT?	13
A. Twee soorten verhoudingen	13
B. Belang van het onderscheid	14
C. Criteria voor het onderscheid	15
5. RECHTSWETENSCHAP EN METAJURIDICA	18
A. Rechtsfilosofie	18
B. Rechtsethiek	18
C. Rechtseconomie	18
D. Rechtssociologie	18
E. Rechtsgeschiedenis	19
F. Rechtsvergelijking	19
G. Criminologie	19
THEMA 2	21
BASISBEGRIPPEN EN INDELING VAN HET RECHT	21
1. BASISBEGRIPPEN	23
A. Norm, regel, wet, bevel	23
a. Terminologie	23
b. Gesanctioneerde en niet-gesanctioneerde normen	24
c. Gebiedende en verbiedende normen	25

d. Dwingende en aanvullende normen en normen van openbare orde	25
e. Algemene normen en individuele bevelen	28
B. Objectief en subjectief recht, rechtsobjecten en rechtssubjecten	29
a. Objectief en subjectief recht; rechtsfeit en rechtshandeling	29
b. Rechtssubjecten: natuurlijke en rechtspersonen	31
C. Rechtsbekwaamheid en handelingsbekwaamheid	32
D. Rechtsfeit en rechtshandeling	34
a. Rechtshandeling	34
b. Rechtsfeit	36
E. "Formeel" en "materieel" in het recht	36
a. Formeel <i>versus</i> materieel recht	36
b. Formele <i>versus</i> materiële geldigheid (of nietigheid)	37
c. Formele <i>versus</i> materiële motivering	37
d. Formele <i>versus</i> materiële wet	37
e. Formele en materiële rechtsbron	38
F. Opgepast voor "valse vrienden"	38
a. Wettelijk/wettig	38
b. Rechts-/rechtelijk/rechterlijk, judicieel/justitieel/juridisch	39
c. Sanctie, straf, boete, nietigheid, ...	39
 2. DE INDELING VAN HET RECHT	 41
A. Publiekrecht	42
a. Het grondwettelijk of constitutioneel recht	43
b. Het administratief of bestuursrecht	43
c. Het strafrecht	45
d. Het procesrecht	46
e. Het internationaal publiekrecht of volkenrecht	47
B. Privaatrecht	47
a. Het burgerlijk recht	47
b. Het ondernemings- en economisch recht	49
c. Het arbeidsrecht	49
d. Het consumentenrecht	50
e. Het internationaal privaatrecht (IPR)	50
 Bibliografie	 51
 THEMA 3	 53
 NATIONALE EN INTERNATIONALE RECHTSORDEN	 53
 1. DE NATIONALE RECHTSORDE	 55
A. Grondbeginselen	55
a. De democratische rechtsstaat van het Koninkrijk België	56
b. Scheiding der machten	57
c. Fundamentele rechten en vrijheden	60
d. Van eenheidsstaat naar federale staat	61

B. De Belgische staatsstructuur	62
a. Overzicht	62
b. De federale staat	63
i. Kenmerken van de federale staat	63
ii. De federale wetgevende macht	63
iii. De federale uitvoerende macht	67
iv. De federale rechterlijke macht	68
c. Deelstaten: gemeenschappen en gewesten	68
d. Ondergeschikte niveaus	71
i. Algemeen	71
ii. De provincies	72
iii. De gemeenten	73
iv. De intercommunale verenigingen	74
C. Bevoegdheidsverdeling	74
a. Principes	74
b. Belangenconflicten en bevoegdheidsconflicten	79
2. DE INTERNATIONALE RECHTSORDE(N)	80
A. België's buitenlands beleid	81
B. België in Europa	82
a. Benelux	82
b. Europese Unie	83
i. Inleiding	83
ii. Het Europees Parlement	84
iii. De Europese Raad	86
iv. De Raad	86
v. De Europese Commissie	88
vi. Rechtscolleges	89
vii. Overige instellingen	90
c. Raad van Europa	90
C. België in de wereld	91
a. De Verenigde Naties en het Internationaal Gerechtshof	91
b. Andere internationale rechtscolleges	93
Bibliografie	94
THEMA 4	95
DE FORMELE RECHTSBRONNEN EN DE HIËRARCHIE DER RECHTS-NORMEN	95
1. ENKELE PRINCIPES	97
A. Iedereen wordt geacht de rechtsregels te kennen	97
B. De verschillende rechtsbronnen en hun onderlinge verhouding	99
C. Werking in de tijd	100
D. Werking in de ruimte	102

2. HET TOEPASSEN VAN DE RECHTSREGEL	103
A. Recht <i>versus</i> feiten: een moment van inductie	103
B. Recht <i>versus</i> feiten: interpretatie	104
a. Wat is interpretatie?	104
b. Wie interpreteert?	104
c. Hoe wordt er geïnterpreteerd?	105
C. Recht <i>versus</i> feiten: de juridische deductie	107
3. HIËRARCHIE VAN (MATERIËLE) WETTEN	109
A. De internationale en supranationale normen	110
a. Over monisme en rechtstreekse werking	110
b. De hiërarchische verhouding	112
B. De nationale rechtsnormen	113
a. De Grondwet	113
b. Wetten	114
i. Er zijn wetten en wetten	114
ii. Toetsing van de wet aan de Grondwet	116
iii. De hiërarchische verhouding wet-internationale normen	116
c. De administratieve besluiten en verordeningen	117
i. De verschillende verordeningen	117
ii. De hiërarchische verhouding	118
d. Rondzendbrieven en soft law: een bijzondere rechtsbron	118
4. DE RECHTSPRAAK	119
A. De rechtspraak als formele rechtsbron	119
B. Criteria	121
C. Publicatie van rechtspraak	121
5. DE RECHTSLEER	122
6. DE GEWOONTE (EN DE GEBRUIKEN)	122
7. DE ALGEMENE RECHTSBEGINSELEN	124
Bibliografie	125
THEMA 5	127
FUNDAMENTELE RECHTEN EN VRIJHEDEN	127
1. ALGEMEEN	129
2. DE KLASSIEKE VRIJHEDEN	130
A. De vrijheid van de fysieke persoon of de bescherming van lijf en goed	132

a. De beperking van aanhouding/gevangenneming en het verbod van slavernij en dwangarbeid	132
b. Het strafrechtelijke legaliteitsprincipe	133
c. Recht op leven en fysieke integriteit	134
d. Bescherming van de goederen	134
B. De vrijheid van de geest	135
a. Vrijheid van meningsuiting	135
b. Religieuze vrijheid	137
c. Vrijheid van vergadering en vereniging	138
d. Recht op privacy (art. 22 Gw., art. 8 EVRM en art. 17 BUPO-Verdrag)	138
3. DE SOCIO-ECONOMISCHE RECHTEN	141
A. Recht op onderwijs en vrijheid van onderwijs	141
B. Recht op een menswaardig leven	142
4. HET GELIJKHEIDSBEGINSEL	143
A. De grondwettelijke beginselen	143
B. Juridische en feitelijke gelijkheid	143
C. Verbod van willekeur bij juridische ongelijkheid	145
D. Rechterlijke controle	145
E. Controle op racisme en discriminatie en positieve acties	146
5. ANDERE FUNDAMENTELE RECHTEN	147
6. HORIZONTALE WERKING VAN DE FUNDAMENTELE RECHTEN?	148
Bibliografie	151
THEMA 6	153
RECHTSHANDHAVING	153
1. DE RECHTERLIJKE MACHT	155
2. CONTROLE OP DE NALEVING VAN HET RECHT: HOVEN EN RECHTBANKEN	157
A. Organisatie	157
a. Territoriale bevoegdheidsverdeling	158
b. Materiële bevoegdheidsverdeling	159
i. Algemeen	159
ii. Burgerlijke en ondernemingszaken	160
iii. Strafzaken	161
B. Principes met betrekking tot de werking van de rechterlijke macht	163
C. De actoren van justitie	165
a. De magistratuur	165

b. De advocatuur	167
c. Gerechtsdeurwaarders	169
d. Griffiers en griffiepersoneel	170
e. De justitiehuizen	171
f. De notaris	171
g. Paralegals en andere functies	172
D. Procesrechtelijke aspecten	173
a. De procedure in burgerlijke zaken	173
i. "Rollenspel"	173
ii. Rechtsingang en inleidende zitting	174
iii. Conclusies	175
iv. Terechtzitting	176
v. Uitspraak	176
vi. Bijzondere procedures, verzoening en bemiddeling	177
vii. De uitvoering van het vonnis of arrest	180
b. De aanleg en de rechtsmiddelen	182
i. Gewone rechtsmiddelen	182
ii. Buitengewone rechtsmiddelen	183
E. Bewijsrecht	184
a. Het recht moet – juridisch gezien – niet bewezen worden	185
b. Bewijs van de feiten	185
c. Bewijslast of bewijsrisico	187
d. Bewijsmiddelen	188
i. De buitengerechtelijke bewijsmiddelen	188
ii. De gerechtelijke bewijsmiddelen	191
iii. Een bijzondere feitelijke kwestie: de vaste datum	193
F. Toegang tot justitie	193
3. CONTROLE OP HET BESTUUR: RECHTSBESCHERMING TEGEN DE UITVOERENDE MACHT	194
A. De ombudsman	194
B. Administratief beroep	195
C. Jurisdictioneel beroep	196
a. De afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State	196
b. De mogelijkheid voor de gewone rechtbanken en hoven: excep- tie van onwettigheid	198
c. Andere administratiefrechtelijke rechtscolleges	199
4. CONTROLE OP DE WETGEVER: HET GRONDWETTELIJK HOF	200
5. EXTERNE CONTROLE OP DE RECHTERLIJKE MACHT: DE HOGE RAAD VOOR DE JUSTITIE	201
Bibliografie	202

THEMA 7	205
PERSONEN- EN FAMILIERECHT	205
1. DE NATUURLIJKE PERSOON	207
A. De staat van de persoon	207
B. De identificatie van de natuurlijke persoon	208
a. Naam	209
b. Woonplaats	211
c. Nationaliteit	212
C. Bewijs van staat	213
D. Persoonlijkheidsrechten	214
2. VERTICALE RELATIES: AFSTAMMING, ADOPTIE EN VOOGDIJ	214
A. Afstamming	214
a. Begrippen	214
b. Wat is de basis van afstamming?	215
i. Vaststelling moederschap	216
ii. Vaststelling vaderschap	216
iii. Vaststelling meemoederschap	218
c. Gevolgen van de afstamming	218
B. Adoptie	220
a. Begrip	220
b. Voorwaarden adoptant(en) en geadopteerde	220
c. Soorten adoptie	220
C. Voogdij	221
3. HORIZONTALE RELATIES: SAMENLEVINGSVORMEN	221
A. Feitelijke samenwoning	221
a. Begrip	221
b. Gevolgen	222
c. Einde	222
B. Wettelijke samenwoning	222
a. Begrip	222
b. Voorwaarden	223
c. Gevolgen	223
d. Einde	224
C. Huwelijk	224
a. Begrip	224
b. Voorwaarden	225
i. Algemeen	225
ii. Grondvoorwaarden	225
iii. De vormvereisten	226
c. Gevolgen	227
i. Algemeen	227
ii. Het primaire huwelijksstelsel	227

iii. Het secundaire huwelijksstelsel (huwelijksvermogensstelsel)	230
iv. Soorten huwelijksvermogensstelsels	230
v. Activa en passiva wettelijk stelsel	232
vi. Bestuur	233
vii. Einde huwelijksstelsel	234
d. Einde huwelijk, in het bijzonder echtscheiding	234
i. Vormen van echtscheiding	234
ii. Gevolgen van de echtscheiding	237
4. ERFRECHT	238
A. Begrip	238
B. Openvallen nalatenschap	239
C. Wie kan erven?	239
D. Wettelijke devolutie	240
a. Erfgerechtigde bloedverwanten	240
b. Langstlevende echtgenoot	242
E. Testamentaire devolutie	244
a. De testamentsvormen	244
b. De reserve en het beschikbare deel	246
c. Afspraken over erfenissen	247
F. Vereffening en verdeling van de nalatenschap	248
G. Schenking	248
Bibliografie	250
THEMA 8	255
VERBINTENISSENRECHT	255
1. VERBINTENISSEN	257
A. Definitie	257
B. Soorten verbintenissen	258
a. Indeling op basis van ontstaanswijze	258
i. Verbintenissen ontstaan uit een rechtsfeit	258
ii. Verbintenissen ontstaan uit een rechtshandeling	259
b. Indeling op basis van voorwerp	259
i. Geven, doen of nalaten	259
ii. Inspannings- of resultaatsverbintenis	259
iii. Gewone verbintenissen en verbintenissen <i>intuitu personae</i>	260
iv. Burgerlijke en natuurlijke verbintenissen	261
C. Modaliteiten van verbintenissen	261
a. Modaliteiten van termijn en voorwaarde	261
b. Modaliteiten bij pluraliteit van schuldeisers/schuldenaren	262
c. Modaliteiten met betrekking tot het voorwerp van de verbintenissen	264

2. VERBINTENISSEN UIT RECHTSHANDELING	264
A. Geldigheidsvoorwaarden (en nietigheid) van de overeenkomst	264
a. Vrije wil (niet aangetast door wilsgebreken)	265
i. Vrije wil	265
ii. Dwaling	265
iii. Bedrog	266
iv. Geweld	267
v. (Benadeling)/Misbruik van omstandigheden	267
vi. Uitgedrukte <i>versus</i> werkelijke wil	267
b. Voorwerp	268
c. Oorzaak	269
d. Bekwaamheid	271
e. Conformiteit met dwingend recht	271
f. Nietigheid van rechtshandelingen	271
B. Ontstaan van de overeenkomst	273
C. Soorten overeenkomsten	274
D. De grondbeginselen van een overeenkomst en hun interpretatie	277
a. Wilsautonomie	277
b. Consensualisme	278
c. De bindende kracht	278
d. De goede trouw (<i>bona fides</i>)	279
E. De uitvoering van de overeenkomst	280
F. De relativiteit van de overeenkomst	281
G. Sancties bij niet-vrijwillige naleving van de overeenkomst	283
a. Contractuele aansprakelijkheid	283
b. Ingebrekestelling	283
c. Verweer van de schuldenaar	284
d. Gedwongen uitvoering	286
e. Ontbinding	287
f. Schadevergoeding en exoneration	288
H. Beëindiging van de overeenkomst	288
a. Rechterlijke vernietiging	289
b. Ontbinding	289
c. Opzegging	289
3. VERBINTENISSEN UIT ONRECHTMATIGE DAAD	290
A. Inleidende begrippen	290
B. Foutaansprakelijkheid	293
a. Drie voorwaarden	293
b. Fout	293
i. Het materiële foutelement	293
ii. Het morele foutelement	295
c. Schade	296
d. Oorzakelijk verband	298
i. De <i>conditio sine qua non</i> -test en de equivalentielee	298
ii. Samenloop fouten	299
iii. Beperkingen van de equivalentielee	300

C. Buitencontractuele <i>versus</i> contractuele aansprakelijkheid	301
D. Aansprakelijkheid zonder eigen fout	303
a. Begrippen	303
b. Aansprakelijkheid van titularissen van het gezag over de persoon van minderjarigen	304
c. Aansprakelijkheid van aanstellers	304
d. Aansprakelijkheid van rechtspersonen voor bestuursorganen	305
e. Aansprakelijkheid van personen belast met het toezicht op anderen	305
f. Aansprakelijkheid voor gebrekkige zaken	306
g. Aansprakelijkheid voor dieren	306
h. Bijzondere aansprakelijkheidsregimes	306
i. Foutloze aansprakelijkheid voor bijzonder gevaarlijke activiteiten	306
ii. Aansprakelijkheid voor producten	307
iii. Aansprakelijkheid voor kerninstallaties	309
E. Buitencontractuele overheidsaansprakelijkheid	309
F. Einde van verbintenissen	310
a. Einde rechtshandeling	310
b. Uitvoering	310
c. Schuldvergelijking	311
d. Schuldvermenging	311
e. Schuldvernieuwing	311
f. Kwijtschelding	312
g. Verjaring	312
Bibliografie	312
 THEMA 9	 315
 GOEDEREN- OF ZAKENRECHT	 315
1. ALGEMEEN	317
2. SOORTEN GOEDEREN	318
A. Roerende en onroerende goederen	318
a. Soorten onroerende goederen	319
b. Soorten roerende goederen	320
B. Lichamelijke en onlichamelijke goederen	321
C. Gebruiksgoederen en verbruiksgoederen	321
D. Vervangbare en onvervangbare goederen	321
E. Goederen in de handel en goederen buiten de handel	322
F. Goederen die aan niemand toebehoren	323
 3. DE ZAKELIJKE RECHTEN	 323
A. Kenmerken van de zakelijke rechten	323
B. Soorten zakelijke rechten	326

C. Vestiging en tenietgaan van zakelijke rechten	326
D. Eigendom	327
a. Definitie en kenmerken	327
b. Beperkingen	328
c. Verwerving	331
d. Verlies	334
e. Mede-eigendom	335
E. Vruchtgebruik	336
F. Erfpacht en opstal	339
G. Erfdienstbaarheden	340
H. Accessoire rechten of zakelijke zekerheden	343
a. Algemeen	343
b. Voorrechten	344
c. Hypotheek	345
d. Pand	345
e. Retentierecht	346
4. INTELLECTUELE RECHTEN	346
A. Begrip en kenmerken	346
B. Auteursrechten	347
C. Octrooien	348
D. Merken	349
E. Tekeningen en modellen	352
F. Kwekerscertificaten	353
G. Bijzondere beschermingsmaatregelen	353
Bibliografie	353
THEMA 10	357
BIJZONDERE OVEREENKOMSTEN	357
1. ALGEMEEN	359
2. KOOP	359
A. Definitie	359
B. Verbintenissen van de partijen	360
C. Bijzondere koopovereenkomsten	361
3. HUUR	362
A. Definitie	362
B. Verbintenissen van de partijen	362
C. Bijzondere huurovereenkomsten	363
a. De huurovereenkomst met betrekking tot de hoofdverblijfplaats van de huurder	363

b. De handelshuur	365
c. De pacht	366
4. AANNEMING	366
A. Begrip	366
B. Verbintenissen van de partijen	367
C. Koop op plan (Wet Breyne)	368
5. LENING	370
6. BEWAARGEVING	371
A. Definitie	371
B. Soorten	371
7. DE BURGERLIJKE ZEKERHEDEN: BORGTOCHT EN INPANDGEVING	373
8. LASTGEVING	374
A. Definitie	374
B. Verbintenissen van de partijen	375
9. DADING	376
10. RUIL	376
11. KANSCONTRACTEN	377
Bibliografie	377
THEMA 11	381
ONDERNEMINGS-, ECONOMISCH EN VENNOOTSCHAPSRECHT	381
1. ALGEMEEN	383
2. VENNOOTSCHAPPEN EN VERENIGINGEN	387
A. Algemeen	387
B. De feitelijke vereniging (die dus geen rechtspersoon is)	388
C. De vereniging zonder winstoogmerk (vzw)	389
D. De stichting	389
E. Vennootschappen	390
a. Rechtspersoonlijkheid en andere voordelen	390
b. Oprichting	390
c. De soorten vennootschappen	391
i. Algemeen	391

ii. Maatschap	391
iii. Besloten vennootschap (BV)	392
iv. Naamloze vennootschap (NV)	392
v. Coöperatieve vennootschap (CV)	393
d. De organen van een vennootschap	393
e. Bestuurdersaansprakelijkheid	394
3. INSOLVENTIERECHT: FAILLISSEMENT EN ONDERNEMINGEN IN MOEILIJKHEDEN	395
4. ANDERE LEERSTUKKEN VAN HET ONDERNEMINGS- EN ECONOMISCH RECHT	397
A. Het boekhoud- en jaarrekeningenrecht	397
B. Belangrijke handelstussenpersonen	398
C. De cheque, de wisselbrief en de orderbrief	398
D. De wet ter bestrijding van betalingsachterstal bij handelstransacties	399
E. Betalingsbevel voor onbetwiste ondernemingsschulden	399
F. Consumentenrecht als onderdeel van het ondernemings- en economisch recht	400
G. Bank- en beursrecht	401
H. Bijzondere ondernemingsovereenkomsten	401
a. Handelshuur	401
b. Licenties	402
c. Franchising	402
d. Factoring	402
e. Leasing of financieringshuur	403
I. Kartelrecht	403
Bibliografie	404
THEMA 12	409
HET ADMINISTRATIEF OF BESTUURSRECHT	409
1. HET ALGEMEEN ADMINISTRATIEF RECHT	411
A. Begripsbepaling	411
B. Bestuurlijke of administratieve overheden	413
C. De goederen in het administratief recht	414
D. De bronnen van het administratief recht	415
E. Openbaarheid van bestuur	416
F. Het administratief beroep	417
G. De ombudsdienst	418
2. BIJZONDERE TAKKEN VAN HET ADMINISTRATIEF RECHT	418
A. Recht van het openbaar ambt	418

B. Kieswetgeving	419
C. Overheidsopdrachten	420
D. Migratierecht	420
E. Onderwijsrecht	422
F. Mediarecht	422
G. Andere takken	423
Bibliografie	423
THEMA 13	427
STRAFRECHT	427
1. ALGEMEEN	429
A. Materieel en formeel strafrecht	429
B. De belangrijke rol van de overheid	430
C. Algemene beginselen van het strafrecht	431
D. De territoriale toepassing van de strafwet	432
a. Misdrijven gepleegd in België	432
b. Misdrijven gepleegd in het buitenland	433
2. HET MATERIEEL STRAFRECHT: MISDRIJVEN EN STRAFFEN	434
A. Algemeen en bijzonder strafrecht	434
B. Wat zijn misdrijven?	436
a. De vier constitutieve bestanddelen van elk misdrijf	436
b. De materiële gedraging strafbaar gesteld door de wet	436
c. De wederrechtelijkheid	438
d. De schuld (het morele element)	439
e. De strafwaardigheid	440
C. De indeling van de misdrijven en de straffen	441
D. Opschorting, uitstel en probatie	444
E. Het einde van de straf	445
3. HET FORMEEL STRAFRECHT: DE STRAFVORDERING	447
A. Wetgeving, terminologie en bewijs	447
B. De kennisname van een misdrijf en de start van de vervolging	449
C. Mogelijk verval van strafvordering	450
D. Het verloop van een strafprocedure	452
a. Eenvoudige zaken	452
b. Procedure met opsporingsonderzoek door het parket	452
c. Gerechtig onderzoek	453
d. De voorlopige hechtenis	456
e. De snelrechtprocedure	457
f. De zitting van de strafrechtbank (rechter ten gronde, vonnis-rechter)	458

g. De uitzonderlijke procedure voor het hof van assisen	459
h. Beslag in strafzaken	460
i. Herziening in strafzaken	460
E. De situatie van het slachtoffer	460
Bibliografie	462
THEMA 14	465
FISCAAL RECHT	465
1. ALGEMEEN	467
A. Begrippen	467
B. De grondwettelijke regels inzake fiscaliteit	469
C. Sanctionering	470
2. DIRECTE OF INKOMSTENBELASTINGEN	471
3. DE MET DE INKOMSTENBELASTING GELIJKGESTELDE BELASTINGEN	473
4. DE INDIRECTE BELASTINGEN	473
A. Belasting over de toegevoegde waarde (btw)	473
B. Registratie-, hypotheek- en griffierechten	474
C. Successierechten of erfbelasting	475
D. Diverse rechten en taksen	475
E. Douanerechten en accijnzen	475
F. Andere belastingen	476
Bibliografie	476
THEMA 15	479
SOCIAAL RECHT	479
1. ALGEMEEN	481
2. ARBEIDSRECHT	481
A. Individueel arbeidsrecht	482
a. De arbeidsovereenkomst: de kenmerken	482
i. Definitie	482
ii. Arbeid	483
iii. Loon	484
iv. Gezag	484

b.	Soorten arbeidsovereenkomsten	487
i.	Soorten arbeidsovereenkomsten naargelang de duur	487
ii.	Soorten arbeidsovereenkomsten naargelang omvang prestaties	488
iii.	Arbeidsovereenkomsten met een bijzonder statuut	488
iv.	Een verschrompelende splijtzwar: arbeiders vs. bedienden	490
c.	De verplichtingen van werkgever en werknemer	491
i.	De verplichtingen van de werkgever	491
ii.	De verplichtingen van de werknemer	492
d.	De arbeidsrechtelijke bescherming	493
e.	Het einde van de arbeidsovereenkomst	494
B.	Collectief arbeidsrecht	496
a.	Collectief overleg: de betrokken instanties	496
b.	Het collectief overleg en het normerend instrumentarium	500
c.	De vakbondsvrijheid en het stakingsrecht	502
3.	SOCIALE ZEKERHEID	503
A.	Wat is sociale zekerheid?	503
B.	De lagen van onze sociale zekerheid	506
C.	De organisatie van onze sociale zekerheid	507
a.	De verschillende instellingen	507
b.	Regionalisering van de sociale zekerheid	508
D.	De financiering van de sociale zekerheid	509
E.	De drie statuten binnen de sociale zekerheid: werknemers, zelfstandigen en ambtenaren	512
a.	Het stelsel van de werknemers	512
i.	Toepassingsgebied	512
ii.	Beroepsrisico's	512
iii.	Ziekte en invaliditeit	513
iv.	Werkloosheid	514
v.	Pensioenen	516
vi.	Gezinsbijslag	517
b.	Het stelsel van de zelfstandigen	518
c.	Het stelsel van de ambtenaren	519
F.	De sociale bijstand	519
	Bibliografie	520